

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 1085: Muốn Chứng Tánh, Thì Không Nên Chấp Thủ Tướng, Cũng Không Nên Đoạn Diệt Tướng

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 095)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Muốn chứng Tánh, thì không nên chấp thủ tướng, cũng không nên đoạn diệt tướng, đây là cái lý nhất định vậy.】

Đây là tổng trì, là ý chính lớn mà toàn bộ kinh “Kim Cang Bát Nhã” đã nói đến. “Thủ tướng” (Lấy tướng) chính là chấp trước ở trong pháp tướng; “Đoạn diệt” là nhất định phải dẹp bỏ cái tướng đi, gạt bỏ cái tướng đi, như vậy cũng sai rồi. Tướng làm sao có thể gạt bỏ được? Đạo lý này, phần trước tôi đã từng báo cáo qua với chư vị rồi, tướng là thứ không thể tiêu diệt được. Quý vị muốn tiêu diệt cái tướng, thì không có cái đạo lý này. Nếu quý vị hỏi vì sao không có đạo lý này? Là bởi vì tướng căn bản không hề tồn tại, thì quý vị làm sao diệt nó được! Nếu thực sự có một vật thể hiện hữu ở đó, thì quý vị có thể diệt nó; đằng này nó chẳng có cái gì tồn tại ở đó cả, thì quý vị diệt cái gì? Tất cả mọi pháp tướng đều không sinh không diệt, điều này nhất định phải hiểu cho thật rõ ràng, minh bạch. Thế nhưng, cách nói này, chúng ta nghe xong liền cảm thấy rất hoang mang; tôi rõ ràng nhìn thấy con người có sinh lão bệnh tử, thực vật có sinh trụ dị diệt, khoáng vật có thành trụ hoại không, sao lại nói là không có diệt? Cái diệt đó là do quý vị nhìn lầm rồi, nhìn sai rồi, sự thật thì hoàn toàn không có sinh diệt. Chư vị hãy nghĩ xem, trong từng sát-na nghiệp nhân quả báo sinh diệt tương tục (nối tiếp nhau), quý vị hãy nghĩ xem ý nghĩa của câu nói này, từ trong câu nói này quý vị sẽ thể hội được tất cả các pháp là bất sinh bất diệt, đó là sự thật, cho nên tướng không thể diệt đi được. Đã diệt không được, vậy tại sao chúng ta lại nhìn thấy có rất nhiều hiện tượng sinh diệt? Vừa rồi đã nói, tôi nói quý vị nhìn lầm rồi. Tướng không bị diệt, nhưng nó sẽ biến đổi, nó biến thành một hình dáng khác thì quý vị liền không nhận ra nó nữa, quý vị bèn cho rằng cái tướng phía trước đã diệt rồi, cái mới ở phía sau vừa sinh ra; kỳ thực nó

không hề có sinh diệt, nó sẽ biến đổi, tướng sẽ biến đổi, chứ không bị tiêu diệt. Cho nên, quý vị muốn đem tất cả tướng diệt bỏ đi để chứng Tánh, thì không có chuyện đó đâu, quý vị làm như vậy là sai rồi, là dụng tâm sai lầm rồi. Cái nhận thức sai lầm này lại biến thành một chướng ngại, gọi là “sở tri chướng”, chướng ngại khiến quý vị vĩnh viễn không thể kiến Tánh, như vậy thì quý vị đã bị thiệt thòi quá lớn rồi. Hiểu rõ được chân tướng sự thật, thì tướng hay phi tướng đều chẳng cần phải bận tâm đến nó, không có việc gì cả (vô sự)! Nó có tướng cũng tốt, không có tướng cũng tốt, tuyệt đối đừng để nó ở trong tâm; hễ để trong tâm thì chính là vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, không được! Đây là đạo lý nhất định.

Có lẽ quý vị đã từng nghe Lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ giảng khai thị, Tịnh Tông Học Hội ở đây đã đem băng ghi âm của cụ làm thành mấy chiếc đĩa CD. Hôm nay tôi đã nghe hai đĩa, trong đó có một ví dụ rất thú vị, vẫn là cái ví dụ quen thuộc: “Dĩ kim tác khí, khí khí giai kim” (Lấy vàng làm đồ vật, mọi đồ vật đều là vàng). Thực ra mà nói, ví dụ này là ví dụ của người xưa, cũng là lời vấn đáp của cổ nhân, người bình thường chúng ta ít khi thấy được. Mọi người đều biết “Lấy vàng làm đồ vật, mọi đồ vật đều là vàng”, cụ nói: Bây giờ tôi muốn quý vị đem vàng đến đây, tôi không lấy đồ vật, vậy cái vàng đó có hình dáng ra sao? Vàng có hình dáng như thế nào? Nó dài? Hay nó vuông? Hay nó tròn? Hay nó dẹt? Vàng có hình dáng như thế nào? Tôi tin rằng nếu quý vị trả lời tôi, thì nhất định cũng giống như câu trả lời của Phật Thích Ca Mâu Ni và ngài Tu Bồ Đề: Nó không phải hình vuông, nó cũng là hình vuông; nó không phải hình tròn, nó cũng là hình tròn; nó chẳng phải là hình gì cả, mà hình gì cũng là nó. Đúng không? Chẳng phải trả lời như vậy sao? Vuông tròn chính là tướng. Tôi nói tôi cần Tánh chứ không cần Tướng, nhưng Tánh và Tướng là một thể, Tánh và Tướng không thể tách rời, không có Tướng thì cũng không có Tánh. Cho nên nửa phần sau có nói, nếu quý vị muốn đoạn diệt mất cái tướng đi, thì cái Tánh cũng không còn nữa, chính là ý nghĩa này. Dạy quý vị đừng chấp trước vào tướng thì đúng rồi; nếu quý vị không chấp tướng, thì mọi thứ thấy đều là vàng; hễ chấp trước vào tướng, thì vàng liền không còn nữa. Vàng ở đâu? Không còn nữa, tìm không thấy nữa, mê mất rồi! Đâu có biết rằng Tướng chính là Thể, Thể chính là Tướng, Tánh Tướng bất nhị. Những lời khai thị này thực sự mà nói, đã đem lại cho chúng ta một sự gợi mở rất lớn. Nếu chúng ta tỉ mỉ suy ngẫm ở chỗ này, thường thường có thể đề khởi lên — theo cách nói của Thiền tông là “đề khởi nghi tình” — để quan sát thế gian, cho đến xuất thế gian pháp, thì sẽ khai

ngộ! Vì sao có thể khai ngộ? Từ từ nhìn cho rõ ràng rồi, nhìn rõ rồi thì buông xả, không còn chấp trước nữa; cái không chấp trước này vừa hiện ra thì liền khai ngộ, trí tuệ liền hiện tiền.

Ngày nay chúng ta nghe kinh, học Phật, tại sao lại không khai ngộ? Chính là vì nghe thì dấu có nghe, học thì dấu có học, nhưng một mảy may cũng không chịu buông xả, căn bệnh phát sinh ngay tại chỗ này. Quý vị không chịu buông xả, thì quý vị đã bị thiệt thòi quá lớn rồi. Tôi đem so sánh với tất cả quý vị ở đây, tôi tin rằng quý vị cũng sẽ cảm nhận được, tôi có trí tuệ hơn quý vị một chút. Tại sao tôi lại có trí tuệ hơn quý vị một chút? Nói lời thành thật, là vì tôi buông xả được nhiều hơn quý vị một chút, đạo lý chỉ có thể thôi. Nếu quý vị buông xả được nhiều hơn tôi, thì trí tuệ của quý vị sẽ cao hơn tôi, tôi không bằng quý vị. Điều này không phải cầu từ bên ngoài; quý vị buông xả được một phần, thì quý vị sẽ có được một phần trí tuệ; buông xả được mười phần, thì quý vị sẽ có được mười phần trí tuệ. Tôi chẳng qua chỉ buông xả được một, hai phần, còn quý vị thì một phần cũng chưa buông xả, chân tướng sự thật chính là ở chỗ này.

Có một số lão đồng tu, điều này trong quá khứ trên bục giảng tôi đã từng nói qua. Nếu như quý vị rất tinh ý, quá khứ cũng từng nghe tôi giảng kinh, hoặc là quý vị có nghe băng ghi âm; kinh tôi giảng, mỗi một lần giảng đều không giống nhau, mỗi năm giảng lại không giống nhau, cảnh giới không tương đồng. Năm sau giảng rõ ràng hơn năm trước, năm sau giảng minh bạch hơn năm trước, năm sau giảng vi tế hơn năm trước. Đây là đạo lý gì? Là do trí tuệ tăng trưởng. Trí tuệ tăng trưởng, có phải là nhờ tôi tiếp tục không ngừng xem kinh sách, nghiên cứu giáo lý mà có được trí tuệ không? Nói với chư vị rằng, không phải vậy. Nếu quý vị nhìn nhận như vậy, thì quý vị sai rồi. Quý vị học pháp như thế cũng sai luôn. Chân tướng là gì? Là do tôi năm sau buông xả được nhiều hơn năm trước, đạo lý chính là ở chỗ này. Năm nay so với năm ngoái lại càng buông xả nhiều hơn nữa, thử nghĩ xem, bảy mươi tuổi rồi, cái tuổi thất thập cổ lai hy, người xưa thường nói “Nhân sinh thất thập cổ lai hy” (người sống bảy mươi xưa nay hiếm), nói một câu khó nghe một chút là “đáng chết rồi!”. Cái thế gian này đối với tôi không còn dính dáng gì nữa rồi. Người không học Phật, người già sẽ rất chấp trước; nhưng người học Phật thì thấy đều buông xả hết, bất cứ lúc nào cũng chuẩn bị sẵn sàng để vãng sanh, cho nên trí tuệ sẽ nhiều hơn ngày trước một chút. Trí tuệ từ đâu mà đến? Từ việc buông xả mà có. Lúc tôi vừa mới học Phật, thầy của tôi là Đại sư Chương Gia đã dạy tôi rằng: “Nhìn

thấu, buông xả, buông xả, nhìn thấu”. Nhìn thấu là trí tuệ, buông xả chính là “không chấp trước” mà chỗ này đã nói; hai bên Không - Hữu đều không chấp trước, Phật pháp cũng không chấp trước. Thế nhưng chúng ta chưa đạt đến được cảnh giới của “Kinh Kim Cang”, chúng ta vẫn phải chấp trước A Di Đà Phật, vẫn phải chấp trước thế giới Tây Phương Cực Lạc, cái này mà không chấp trước là không được. Cái này mà không chấp trước, thì việc vãng sanh của chúng ta sẽ không thành. Kiến Tánh thì không thấy được, vãng sanh lại luống qua nữa, thì phiền phức sẽ rất lớn; cho nên không chấp trước [vào danh hiệu Phật] là không được, chỉ là những thứ khác thì không chấp trước nữa. Danh văn lợi dưỡng, ngũ dục lục trần, Phật pháp hay thế pháp tôi thấy đều không chấp trước nữa, tất cả đều tùy duyên, rất tự tại! Cho nên người ta hỏi tôi, tôi nói lời chân thật, không có chuyện gì cả (vô sự)! Chuyện gì cũng không có, chỉ chờ vãng sanh, vô sự! Đây mới gọi là được Đại Tự Tại, vô sự rồi. Tôi đem đạo lý này nói với chư vị, nếu chư vị có tâm, thì đây là tôi cung cấp cho chư vị làm một tư liệu tham khảo vô cùng tốt. Cho nên, phiền não nhẹ thì trí tuệ lớn; phiền não nhẹ chính là quý vị có thể buông xả được. Quý vị chịu buông xả, trí tuệ tự nhiên sẽ tăng trưởng.